

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح درس بالینی

ویرایش: شهریور ۱۴۰۳

عنوان درس: کارآموزی اصول و فنون عملکرد فرد سیار

رشته و مقطع: اتاق عمل، کارشناسی (نیم سال اول - ترم ۳)	تعداد واحد: ۲ واحد کارآموزی
بخش: اتاق عمل بیمارستان امام رضا اردبیل	مدت کارآموزی: ۱۸ روز
پیش نیاز درس: کارآموزی رفتار در اتاق عمل، اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب، آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل، مقدمه‌ای بر تکنولوژی اتاق عمل	
مربی / استاد بالینی: خانم توتونچیلر / خانم اعتباری	

شرح کوتاه دوره کارآموزی / کارآموزی در عرصه

این دوره جهت بکارگیری اصول درس نظری اصول و فنون فرد سیار قرار داده شده است. در طی این دوره دانشجویان مهارتهای لازم، جهت عملکرد بعنوان فرد سیار را با توجه به اهداف اختصاصی ذکر شده تحت نظر مربی خود کسب نموده و فرصتی مناسب می‌باشد تا دانشجویان با دانش نظری و پراتیک خود در اتاق عمل حضور یافته و با بکارگیری این دانش‌ها و تطابق آنها با کار عملی مهارتهای لازم جهت فرد سیار را در اتاق‌های عمل بدست آورند.

هدف کلی:

آشنایی با عملکرد و وظایف فرد سیار، قبل، حین و پس از عمل جراحی

اهداف اختصاصی دوره کارآموزی (شایستگی‌ها و مهارت‌های مورد انتظار):

اهداف	ردیف
دانشجو با طرح درس کارآموزی اصول و فنون عملکرد فرد سیار آشنا شود.	(۱)
دانشجو با تکالیف، عناوین و روزهای کنفرانس آشنا شود.	(۲)
دانشجو با محیط بخش و مقررات حاکم آشنا شود.	(۳)
گذاشتن کلاه و ماسک جراحی با اصول صحیح و رعایت پوشش حرفه‌ای	(۴)
تکمیل و تایید مدارک جراحی (رضایت نامه، آزمایشات، رادیوگرافی، سونوگرافی و ...)	(۵)
تایید هویت بیمار	(۶)
اطمینان از محل صحیح، عمل جراحی صحیح	(۷)
ارزیابی بیمار از نظر آلرژی و سایر شرایط قبلی	(۸)

ارزیابی فیزیکی بیمار (لباس مناسب، همراه نداشتن اجسام فلزی، وضعیت حرکتی، سوند ادراری، برانول، سوختگی روی پوست و ...)	۹
انتقال صحیح بیمار به تخت جراحی	۱۰
حفظ راحتی بیمار و کاهش استرس او	۱۱
آشنایی و انجام صحیح اصول ضدعفونی و تجهیز اتاق عمل	۱۲
بطری ها را به روش صحیح باز نماید و اصول صحیح استفاده از محلول های ضدعفونی، شست و شو را انجام دهد.	۱۳
آماده کردن بیمار برای پرپ و درپ کردن	۱۴
انجام پرپ اولیه و ثانویه و آماده کردن وسایل و قرار دان وسایل مورد نیاز در اختیار پرسنل	۱۵
انجام صحیح اصول باز کردن پک ها و ست های استریل	۱۶
باز کردن صحیح ابزارها و نخ ها و وسایل یک بار مصرف استریل بر روی میز اسکراب	۱۷
آماده سازی وسایل مورد نیاز تیم جراحی در حین عمل	۱۸
آشنایی و انجام هندوآش، هنداسکراب و هندراب قبل از شروع عمل	۱۹
نصب پد الکترو سرجری در محل مناسب و ایمن و راه اندازی دستگاه الکترو سرجری با رعایت اصول ایمن و تنظیم دستگاه (مدهای مونوپولار و بای پولار، کات و کوآگولیشن و ..)	۲۰
نصب کاف تورنیکه در محل مناسب و راه اندازی دستگاه تورنیکه با رعایت اصول ایمن	۲۱
راه اندازی دستگاه ساکشن، وصل لوله ساکشن و سایر تجهیزات اتاق عمل با رعایت اصول ایمن	۲۲
آماده کردن انواع اسپانچ های جراحی (گاز و لنگاز، پینات، پنبه دم دار و ..)، انواع باندها (باند ویبریل، باند گچی، باند کشی، باند سوختگی، سرجی فیکس و ...) متناسب با نیاز تیم جراحی	۲۳
آماده کردن و انواع کاتتر و درن ها و سیستم های درناژ متناسب با نیاز تیم جراحی و انجام سونداز طبق اصول صحیح	۲۴
آشنایی و آماده کردن انواع نخ های جراحی، تیغ بیستوری، مش های جراحی و سایر اقلام مصرفی متناسب با نیاز تیم جراحی	۲۵
آشنایی و آماده کردن اقلام مصرفی هموستاز کننده (سرجی سل، ژل فوم، بن واکس و ...) متناسب با نیاز تیم جراحی	۲۶
فراهم کردن تجهیزات پوزیشن دهی و پوزیشن دادن صحیح بیمار با رعایت اصول صحیح	۲۷
تحویل نمونه، بکارگیری ظرف و محلول تثبیت کننده مناسب و نوشتن بر چسب مشخصات نمونه با رعایت اصول صحیح	۲۸
نوشتن برگه و دفتر پاتولوژی	۲۹
شمارش اسپانچ جراحی، ابزار جراحی، سوزن ها و سایر اقلام مصرفی به همراه فرد اسکراب با رعایت اصول صحیح	۳۰
ثبت اقلام مصرفی قابل شمارش در وایت بورد یا برگه شمارش جراحی به محض اضافه شدن اقلام جراحی	۳۱
آشنایی و انجام صحیح اصول کمک به اتمام عمل و پانسمان بیمار	۳۲
گزارش نویسی و ثبت پرونده بیمار (با هماهنگی پرسنل)	۳۳
آشنایی و انجام صحیح اصول انتقال بیمار به ریکاوری	۳۴
مراقبت از بیمار در خاتمه عمل جراحی را به روش صحیح انجام دهد	۳۵
آشنایی و انجام صحیح اصول آماده کردن اتاق عمل جهت جراحی های بعدی	۳۶
میزان ادرار و خون از دست رفته را بررسی و موارد را به جراح و متخصص بیهوشی اطلاع دهد	۳۷
اشیاء خطر ناک و نوک تیز جراحی را به روش صحیح معدوم نماید.	۳۸
تمرین موارد یادگیری شده به شکل عملی و ارزشیابی تکوینی	۳۹
ارزشیابی دانشجویان از طریق آزمون کتبی و تحویل تکالیف	۴۰

روش های آموزش فراگیر:

در این دوره از بحث گروهی و پرسش و پاسخ جهت آموزش اصول پایه و افزایش درک فراگیران و یافتن نقاط ضعف فراگیر مکرراً در طول دوره استفاده میگردد

کنفرانسهای دوره ای نیز در این دوره کاربرد دارد بدین صورت که زیرگروه ها جهت دست یابی به پیامدهای مورد انتظار توسط مربی ارائه میگردد.

این واحد کارآموزی به صورت ۳ روز در هفته در اتاق عمل بیمارستان امام رضا وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ارائه میگردد و از روش های Role modeling و Demonstration و شبیه سازی برحسب نیاز استفاده میگردد.

فراگیر به ازای حضور در هر عمل جراحی بصورت سیرکولر یا اسکراب موظف به ارائه گزارش کتبی شرح عمل (وظایف قبل عمل، حین عمل و بعد از عمل) در روز بعد از کارآموزی می باشد.

نحوه ارزشیابی:

درصد نمره اختصاص یافته	عناوین ارزشیابی	ردیف
۱۰	رعایت قوانین و مقررات بالینی و اصول اخلاقی (چک لیست ارزشیابی عمومی)	(۱)
۵۰	عملکرد بالینی (بر اساس چک لیست ارزشیابی اختصاصی)	(۲)
۱۰	تکمیل صحیح و به موقع لاگ بوک	(۳)
۱۰	تکلیف و کنفرانس	(۴)
۲۰	آزمون پایانی (ترجیحاً به شکل عملی جهت شایستگی بالینی)	(۵)
۱۰۰	جمع کل	

قوانین و مقررات بالینی

۱. رعایت کامل اصول پوشش حرفه ای و دانشجویی
۲. رعایت موازین اخلاقی در راستای اجرای نقش الگو بودن
۳. حضور منظم در محیط بالینی با هماهنگی مدرس مربوطه و مسئولین پرستاری بیمارستان
۴. انجام تکالیف و وظایف محوله از سوی مربی / استاد و مسئول بخش (با هماهنگی مربی / استاد)

منابع پیشنهادی جهت مطالعه دانشجویان:

- 1) Surgical Technology for the surgical technologist: A positive care approach/ Association of surgical technologists/ Cengage Learning; 4 edition/ ISBN: 9781111037567
- 2) Berry and Kohn's Operating Room Technique/ Nancy Marie Phillips (Author) Mosby; 12 edition/ ISBN: 9780323073585
- 3) Alexander's surgical procedures/ Jane C. Rothrock PhD RN CNOR FAAN (Author), Sherri Alexander CST (Author) / Mosby; 1 edition/ ISBN: 9780323075558

- 4) Surgical Instrumentation: An Interactive Approach/ Renee Nemitz CST RN AAS (Author)/ Saunders; 2 edition/ ISBN: 978- 1455707195.
- 5) Differentiating Surgical Equipment and Supplies/ Collen Rutherford/ F.A.Davis Company; 1 SPI edition/ ISBN: 978-0803615724.

۶) نانسى مارى، اصول كار در اتاق عمل (جلد دوم از تكنيك هاى كار در اتاق عمل كوهن و برى) ترجمه ساداتى ليلا، گلچينى احسان و ديگران، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۹۳

مسئوليتها و فعاليتهاى فراگيران:

- تکميل واكسيناسيون هپاتيت قبل از حضور در محيط باليني
- حضور به موقع در محل كارآموزى
- پايبندي به اصول بيمارستان و دانشكده جهت ظاهر و نحوه لباس پوشيدن، حجاب، رفتار و...
- رعايت قوانين و سياستهاى بيمارستان و دانشكده (نصب اتيكيت خوانا با آرم دانشگاه، نداشتن تلفن همراه، کوتاه بودن ناخن ها و عدم استفاده از ناخن مصنوعى و لاک ناخن، پوشش كامل موها، عدم استفاده از لوازم آرايشى و عطر و ادکلن، عدم استفاده از جواهرات و زيور آلات و ساعت مچى، منع جويدن آدامس و مکيدن آب نبات، پوشيدن يونيفرم تميز، مناسب و سالم و...)
- رعايت رفتارها و اخلاق اسلامى و داشتن ادب و احترام نسبت به استاد، هم کلاسى ها، تيم درمان، بيمار و خانواده وى
- همکاري و ارتباط مناسب با تيم درمان، پرسنل و ساير دانشجويان
- پذيرش و احساس مسئوليت نسبت به بيمار با علاقه
- حمايت از بيمار
- انجام فعاليتها به موقع، با سرعت و دقت مناسب
- عدم ترک محل كارآموزى بدون اجازه
- رفتن به استراحت با اجازه و بدون تلف نمودن وقت
- رعايت اصول ايمنى حين كار
- صرفه جويى در کاربرد وسايل مصرفى
- محرم اسرار بيمار و خانواده وى
- عدم غيبت در كارآموزى
- مشاركت در فعاليتهاى علمى، پژوهشى و آموزشى (در صورت تمايل دانشجويان مى توانند با راهنمايى مدرس هر گونه فعاليت جنبي مانند يافتن مقالات تحقيقاتى يا موردى در Internet ، تحقيق و پژوهش و...) انجام دهند.
- ثبت و تکميل فرم هاى مربوط به کارنامه عملکرد باليني الکترونیک در همان روز کارآموزى و به اسم مربى مربوطه

وظايف استاد:

- ارائه سرفصلها

- پاسخ به سوالات دانشجویان جهت رسیدن به اهداف ویژه
- تلاش جهت دستیابی دانشجویان به سطح مهارت مورد نظر
- ارزیابی دوره ای دانشجویان

روش ارزشیابی دانشجویان:

- اخلاق حرفه ای، اعتماد به نفس، فعالیت و همکاری
- ارزشیابی نهایی دانشجویان بر اساس فعالیت های بالینی، تکمیل به موقع کارنامه عملکرد بالینی الکترونیک کارشناسان اتاق عمل و تکالیف محوله توسط مربی و هم چنین بازخورد از مسئول و همکاران اتاق عمل می باشد.
- زمان تحویل تکالیف حداکثر تا پایان آخرین جلسه کار آموزی.

قوانین و مقررات آموزشی

- ساعت کارآموزی و حضور در مراکز آموزشی و درمانی: از ساعت ۷:۳۰ الی ۱۳
- داشتن آگاهی علمی مناسب قبل از ورود به بخش
- نصب اتیکت و استفاده از یونیفرم مطابق مقررات دانشکده ضروری می باشد:
- در اتاق عمل: لباس کامل سبز (رنگ هماهنگ برای گروه)
- در زمینه کوتاه نگه داشتن ناخن و عدم استفاده از زیور آلات متعاقب قوانین و مقررات دانشکده عمل نمایند.
- در برخورد با بیماران، همراهان آنها، همکاران، کادر آموزشی- درمانی در مرکز اصول اخلاقی و حرفه ای را رعایت نمایند.
- خروج از مرکز تحت عناوینی مانند پیگیری امور اداری، شرکت در جلسه و ... فقط با کسب مجوز از استاد مربوطه میسر می باشد.
- حضور دانشجویان در تمام جلسات مربوط به کارآموزی/ کارآموزی در عرصه الزامی است و ساعات غیبت دانشجویان در این دروس از ۰/۱ مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز نماید.
- یک روز غیبت موجه برابر است با دو روز جبرانی
- یک روز غیبت غیر موجه برابر است با سه روز جبرانی
- چگونه گذراندن جبرانی غیبت ها با هماهنگی کارشناس بالینی می باشد.
- ۲ روز غیبت موجه برابر است با حذف واحد کارآموزی
- ۲ روز غیبت غیر موجه برابر است با صفر
- اختصاص بخشی از ساعت کارآموزی به استفاده از کتابخانه و اینترنت در ارتباط با موضوع کارآموزی با نظر استاد مربوطه امکان پذیر است.
- اجتناب از استفاده از تلفن همراه به جز در شرایط اورژانس و به صورتی که زنگ تلفن خاموش باشد.
- دانشجویان مجاز می باشند حد اکثر تا یک هفته پس از اتمام دوره خود، کلیه تکالیف خود را به مربی مربوطه تحویل نمایند.

عنوان درس: کارآموزی اصول و فنون عملکرد فرد سیار

رشته و مقطع: اتاق عمل، کارشناسی (نیم سال اول - ترم ۳)

تعداد واحد: (واحد ۹ جلسه)

بخش: اتاق عمل بیمارستان امام رضا

نام دانشجو					آیتم ارزشیابی
اهداف عمومی					
					1 وقت شناسی و حضور به موقع در محل کارآموزی
					2 رعایت لباس فرم و نصب اتیکت شناسایی
					3 پایبندی به قوانین و رعایت سیاست های دانشکده و مرکز آموزشی
					4 رعایت اصول اخلاقی و حفظ احترام در محیط آموزش بالینی
					5 علاقه به کار
					6 احساس مسئولیت
					7 پذیرش وظایف تعیین شده توسط مربی/استاد و فعالیت مطابق با آن
					8 پذیرش تذکرات مربی و تلاش برای اصلاح عملکرد
					9 ارتباط مناسب با مربی
					10 ارتباط مناسب با بیمار
					11 ارتباط مناسب با تیم جراحی
					12 ارتباط مناسب با سرپرستار و پرسنل اتاق عمل
					13 رعایت اصول ایمنی حین کار
اهداف اختصاصی					
					14 گذاشتن کلاه و ماسک جراحی با اصول صحیح و رعایت پوشش حرفه ای
					15 تکمیل و تایید مدارک جراحی (رضایت نامه، آزمایشات، رادیوگرافی، سونوگرافی و ...)
					16 تایید هویت بیمار
					17 اطمینان از محل صحیح، عمل جراحی صحیح
					18 ارزیابی بیمار از نظر آلرژی و سایر شرایط قبلی
					19 ارزیابی فیزیکی بیمار (لباس مناسب، همراه نداشتن اجسام فلزی، وضعیت حرکتی، سوند ادراری، برانول، سوختگی روی پوست و ...)
					20 انتقال صحیح بیمار به تخت جراحی
					21 حفظ راحتی بیمار و کاهش استرس او
					22 آشنایی و انجام صحیح اصول ضدعفونی و تجهیز اتاق عمل
					23 بطری ها را به روش صحیح باز نماید و اصول صحیح استفاده از محلول های ضدعفونی، شست و شو را انجام دهد.
					24 آماده کردن بیمار برای پرپ و درپ کردن
					25 انجام پرپ اولیه و ثانویه و آماده کردن وسایل و قرار دان وسایل مورد نیاز در اختیار پرسنل
					26 انجام صحیح اصول باز کردن پک ها و ست های استریل
					27 باز کردن صحیح ابزارها و نخ ها و وسایل یک بار مصرف استریل بر روی میز اسکراب
					28 آماده سازی وسایل مورد نیاز تیم جراحی در حین عمل
					29 آشنایی و انجام هندوآش، هنداسکراب و هندراب قبل از شروع عمل
					30 نصب پد الکترو سرجری در محل مناسب و ایمن و راه اندازی دستگاه الکترو سرجری با رعایت اصول ایمن و تنظیم دستگاه (مدهای مونوپولار و بای پولار، کات و کوآگولیشن و ..)
					31 نصب کاف تورنیکه در محل مناسب و راه اندازی دستگاه تورنیکه با رعایت اصول ایمن
					32 راه اندازی دستگاه ساکشن، وصل لوله ساکشن و سایر تجهیزات اتاق عمل با رعایت اصول ایمن
					33 آماده کردن انواع اسپانچ های جراحی (گاز و لنگاز، پینات، پنبه دم دار و ..)، انواع باندها

				(باند ویبریل، باند گچی، باند کشی، باند سوختگی، سرجی فیکس و ...) متناسب با نیاز تیم جراحی
34				آماده کردن و انواع کاتتر و درن ها و سیستم های درناژ متناسب با نیاز تیم جراحی و انجام سونداز طبق اصول صحیح
35				آشنایی و آماده کردن انواع نخ های جراحی، تیغ بیستوری، مش های جراحی و سایر اقلام مصرفی متناسب با نیاز تیم جراحی
36				آشنایی و آماده کردن اقلام مصرفی هموستاز کننده (سرجی سل، ژل فوم، بن واکس و ...) متناسب با نیاز تیم جراحی
37				فراهم کردن تجهیزات پوزیشن دهی و پوزیشن دادن صحیح بیمار با رعایت اصول صحیح
38				تحویل نمونه، بکارگیری ظرف و محلول تثبیت کننده مناسب و نوشتن بر چسب مشخصات نمونه با رعایت اصول صحیح
39				نوشتن برگه و دفتر پاتولوژی
40				شمارش اسپانچ جراحی، ابزار جراحی، سوزن ها و سایر اقلام مصرفی به همراه فرد اسکراب با رعایت اصول صحیح
41				ثبت اقلام مصرفی قابل شمارش در وایت بورد یا برگه شمارش جراحی به محض اضافه شدن اقلام جراحی
42				آشنایی و انجام صحیح اصول کمک به اتمام عمل و پانسمان بیمار
43				گزارش نویسی و ثبت پرونده بیمار (با هماهنگی پرسنل)
44				آشنایی و انجام صحیح اصول انتقال بیمار به ریکاوری
45				مراقبت از بیمار در خاتمه عمل جراحی را به روش صحیح انجام دهد
46				آشنایی و انجام صحیح اصول آماده کردن اتاق عمل جهت جراحی های بعدی
47				میزان ادرار و خون از دست رفته را بررسی و موارد را به جراح و متخصص بیهوشی اطلاع دهد
48				اشیاء خطر ناک و نوک تیز جراحی را به روش صحیح معدوم نماید.
				• نمره کل رعایت ارزشیابی اهداف عمومی و اختصاصی (نمره ۱۲)
				• لاگ بوک (۲ نمره)
				• تکلیف و کنفرانس (۲ نمره)
				• آزمون پایانی (به شکل عملی از ۴ نمره)
				• نمره کل
				• تعداد غیبت ها

امتیازات: عالی: ۱ خوب: ۰/۷۵ متوسط: ۰/۵ ضعیف: ۰/۲۵ خیلی ضعیف: ۰